

הצגת סילבוסים

קורס מספר: 60-788-01

שם הקורס: התערבויות משפחתיות בשיקום

סוג הקורס: הרצאה

שנה / סמסטר : תשע"ה סמסטר ב

היקף שעות: 2 ש"ס ניקוד: 1

שם המרצה: ד"ר תמר זילברג

תאריך עדכון אחרון: 08/06/2014

מטרת הקורס / תוצרי הלמידה*:

להקנות ידע בהבנת התפקוד המשפחתי עם חולי ו/או הנכות תוך הבנת הצרכים המיוחדים, הדיאלוג המשפחתי והדינמיקה בהתמודדות עם מצבי חולי ונכות במשפחה.

תאור הקורס:

תכני הקורס:

- תהליכי ודרכי הסתגלות המשפחה, תוך התמקדות על תהליכי עבוד האבל והתארגנות מחודשת.

- מודלים לאבחון והתמודדות המשפחה עם מצבי לחץ, חולי ונכות.

- דפוסי התמודדות (מערך כוחות ותפקידים), ועמידות (Resilience). תקשורת במשפחה (סודות סביב המחלה/נכות).

- מקומו ותפקודו של ה-Care giver המטפל העיקרי במערכת המשפחתית, (סוגיות בתחום המגדר, ומיקומו של האדם החולה/ נכה במערכת המשפחתית – בן/ת זוג הורה בן/ת)

- חולי כרוני ונכות לאורך מעגל החיים המשפחתי והשפעתם על התפקוד והאינטראקציה במשפחה תוך התייחסות לצרכים ולאחריות השונה והדומה בכל אחד משלבי החיים.

- אמונות עמדות ותפיסות אישיות ומשפחתיות לגבי חולי ונכות, מתוך ראיה תרבותית ובין-דורית.

- מודל המחלה ואי מחלה בהתערבות במשפחות המתמודדות עם חולי ונכות.

דרישות קדם:

אין דרישות קדם

חובות / דרישות / מטלות**:

נוכחות בשיעורים חובה והשתתפות פעילה בדיונים.

קריאת ספרות מקצועית שוטפת.

□ מרכיבי הציון הסופי:
100%

מבחן מסכם

□ ביבליוגרפיה:
תכנית הסמסטר ורשימת קריאה:

חולי/נכות ומשפחה - אובדן ועבוד אבל במשפחה.

Katz, S., & Florian, V. (1987). A comprehensive theoretical model of psychological reaction to loss. International Journal of Psychiatry in Medicine, 16(4), 324-345.

Worthman, C.B., & Silver, R.C. (1989). The myths of coping with loss. Journal of Consulting and Clinical Psychology 57(3). 349-357.

מגרות תיאורטיות רלבנטיות (Family stress & Coping).

VanBreda, A. D. (2001). Resilience Theory: A Literature Review. Family resilience Ch. 3 (p.57-140). Pretoria, South Africa: South African Military Health Service

Walsh, M. (1996). The concept of family resilience: Crisis and challenge. Family Process, 35(3), 261-281

חולי/נכות ומשפחה – המודל הביופסיכוסוציאלי משפחתי McDaniel

McDaniel, S., Hepworth, J. & Doherty, W. (1992). Medical Family Therapy. A Biopsychosocial Approach to Families with Health Problems. Ch. 2 (12-33). Basic Books. N.Y.

טיפולוגיה של התפתחות מחלה בקונטקסט המשפחתי – Rolland

Rolland, J. (1994). Families, Illness & Disability. Basic Books. Ch. 2 (19-59).

- אמונות, תפיסות ומשמעות המחלה – העברה בינדורית. (ג'ינוגרם משפחתי)

Seaburn, D.B., Lorenz, A. & Kaplan, D. (1992). The transgenerational development of chronic illness meanings. Family Systems Medicine, 10(4), 385-393.

חולי ונכות, בשלבי מעגל החיים במשפחה, סוגיות בתחום המגדר (Gender), ותפקידים במשפחה (בני זוג, הורים לילדים חולים/חריגים, ילדים של הורה חולה, ואחים)

- בני זוג (אחד מבני הזוג חולה/נכה):

Kowal, J., Johnson, S. M. & Lee, A. (2003). Chronic illness in couples: A case for emotionally focused therapy. Journal of Marital and Family Therapy, 29, 299-310.

Samelson, D. A., & Hannon, R. (1999). Sexual desire in couples living with chronic medical conditions. The Family Journal, 7, 29-38

חולי ונכות, בשלבי מעגל החיים במשפחה- המשך

(בני זוג, הורים לילדים חולים/חריגים, ילדים של הורה חולה, ואחים)

- ילדים להורה חולה/ עם נכות:

Armistead, L., Klien, K. & Forehand, R. (1995). Parental physical illness and child functioning. Clinical Psychology Review, 15, 409-422

Osborn, T. (2007). The psychosocial impact of parental cancer on children and adolescents: a systematic review. Psycho-Oncology, 16, 101- 126

חולי ונכות, בשלבי מעגל החיים במשפחה- המשך

(בני זוג, הורים לילדים חולים/חריגים, ילדים של הורה חולה, ואחים)

- אחים לילד חולה/נכה:

פרידלין, נ. ופולריאן, ו. (1996). השפעת גורמים מבניים ותפקודיים על הסתגלותם של אחים לחולי בילדות-השוואה בין נכיות פיזיות, חולי המאיים על החיים וחולי אפיזודי כרוני. חברה ורווחה, ט"ז, 305-324, (3)

Rossiter, L. (2002). Siblings of Children With a & Sharpe, D Journal of Pediatric. Chronic Illness: A Meta-Analysis .710 - 699, 27; Psychology

הורים לילדים עם מחלה/ נכות:

Gaither, R., Bingen, K. & Hopkins J. (2000). When the bough breaks: The relationship between chronic illness in children and couple functioning. In: K. B. Schmaling & T. Goldman Sher (Eds.), The psychology of couples and illness: Theory, research & practice. Washington: APA

Kazak, A. E. (2001). "We're at the breaking point": Family distress and competence in serious childhood illness. In: S. H. McDaniel, D. D. Lusteran & C. L. Philpot (Eds.), Casebook of integrating family therapy (chap. 23). Washington: APA

- חולי ונכות, בשלבי מעגל החיים במשפחה- המשך

(בני זוג, הורים לילדים חולים/חריגים, ילדים של הורה חולה, ואחים) -

- סרט + דיון : סיכום הקורס

□ שם הקורס באנגלית:

Family Interventions in Rehabilitation Settings

* תוצרי הלמידה (learning outcomes) הן הצהרות המציינות במפורש מה הלומדים צפויים להשיג בסוף תקופת הלימוד בקורס. תוצרי הלמידה מוגדרים במונחים של הישגי ידע, הבנה, כישורים, יכולות ו/או עמדות שהלומד מצופה להדגים כתוצאה מהתנסותו הלימודית האקדמית בקורס. לפרטים נוספים [לחץ כאן](#).

** המדריך: איך תימנע מעבירות אתיות בהגשת עבודות. לקריאה [לחץ כאן](#)